Kuntaliitto
Kommunförbundet

LAUSUNTO

Hurmeranta, Vilkuna | 2.5.2018 | Dnro 336/03/2018

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta

Asiantuntijalausuntopyyntö LiV 4.5.2018

Teema: Oikeusprosessit ja riitojen sovittelu sekä yhteistyövelvoite

HE 11/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle yksityistielaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi annetun hallituksen esityksen (HE 147/2017 vp) täydentämiseksi

Yksityistielain kokonaisuudistuksen tavoitteena on nykyaikainen ja selkeä yksityistielaki, joka antaisi hyvät edellytykset yksityistieverkoston kehittämiselle ja ylläpidolle. Yksityistielain uudistuksessa on sitouduttu hallitusohjelman mukaiseen tavoitteeseen kuntien tehtävien vähentämisestä. Hallitusohjelman mukaan hallitus vähentää kuntien kustannuksia 1 miljardilla eurolla karsimalla lakisääteisiä tehtäviä sekä niiden toteuttamista ohjaavia velvoitteita. Lakiuudistuksella pyritään mahdollistamaan uudenlaista elinkeinotoimintaa lisäämällä ammattimaisuutta yksityisteiden tienpitoon.

Yksityistielakiesitys karsii olennaisesti kuntien tehtäviä yksityistieasioissa, kun tielautakunnat lakkautetaan, mikä on hyvin myönteistä. Kuntien mahdollisuus avustaa yksityisteitä säilyy vapaaehtoisena tehtävänä. Kunnilla on jatkossa yleistä neuvontavastuuta ainoastaan kunnille jäävien yksittäisten tehtävien, kuten avustusten, osalta.

Kuntaliitto toteaa, että tielautakuntien tehtävien siirtymisestä pois kunnista seuraa, että kunnissa ei tule enää jatkossa olemaan yksityistielain asiantuntemusta tiekuntien päätöksentekoon ja toimintaan liittyvissä kysymyksissä. Tästä seuraa, että sovittelu-tai neuvontatehtävää ei voi enää osoittaa lakisääteisenä tehtävänä kunnille. Vapaaehtoisenkin neuvontatehtävän hoitaminen on virkavastuulla tehtävää viranomaisneuvontaa, joka edellyttää asianmukaiset ja ammattitaitoiset resurssit sekä kunnan mahdollisuutta periä maksu palvelusta.

Yksityislakiuudistuksen myötä tarve valtakunnalliselle yksityistieneuvonnalle sekä ammattimaiselle tieisännöinnille kasvaa. Tieisännöinnin edistäminen ja ammatillisen toiminnan ja työkalujen kehittäminen vahvistavat samalla maaseudun elinkeinopohjaa. Yksityistieneuvonnalla ja ammattimaisella tieisännöinnillä ennaltaehkäistään myös riitatapauksia. Kuntaliitto teki kunnille vuonna 2016 kyselyn, jonka tuloksista ilmeni, että tieisännöitsijöiden palvelut ovat parantaneet yksityisteiden hoidon ammattimaisuutta ja laatua ja vähentäneet riitoja (Yksityistiekysely 2016, Suomen Kuntaliiton verkkojulkaisu).

Suomen Tieyhdistys ry on tarjonnut valtion avustuksen turvin laadukasta yksityistieneuvontaa sekä järjestänyt tieisännöitsijäkoulutusta. Tämän palvelun rahoituksen turvaaminen on jatkossa erittäin tärkeää siten, että rahoitus kanavoidaan yhdestä luukusta (esim. ministeriö, Liikennevirasto tai yksi vastuumaakunta), jotta toiminta voi olla tehokasta.

SUOMEN KUNTALIITTO

Ulla Hurmeranta
Johtava lakimies

Johanna Vilkuna
Liikenneasiantuntija

www.kunnat.net
www.kommunerna.net

Suomen Kuntaliitto
Toinen linja 14,00530 Helsinki
PL 200, 00101 Helsinki
Puh. 09 7711,faksi 09 771 2291
etunimi.sukunimi@kuntaliitto.fi

Finlands Kommunförbund
Andra linjen 14,00530 Helsingfors
PB 200, 00101 Helsingfors
Tfn 09 7711, fax 09 771 2291
fornamn.efternamn@kommunforbundet.fi